

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17Csp/257/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522203815
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Šabl'ová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7522203815.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie v konaní pred sudkyňou JUDr. Monikou Šabl'ovou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, Paríž, Francúzska republika, konajúca na Slovensku prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, Karadžičova 2, Bratislava - Staré Mesto, 811 09, právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s. r. o., Ventúrska 16, Bratislava - Staré Mesto 811 01, proti žalovanému: H. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX Z., v konaní o zaplatenie 941,66 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 916,66 eura, úrok 172,08 eura a úroky z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 848,13 eura od 03.10.2019 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Konanie o zaplatenie úrokov vo výške 16,99 % p.a. zo sumy 848,13 eura od 3.10.2019 do zaplatenia prevyšujúcich sumu 172,08 eura a o zaplatenie sumy 25 eur z a s t a v u j e.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

IV. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 94,7 % účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 14.6.2022 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 941,66 eura spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 16,99 % ročne zo sumy 848,13 eura od 03.10.2019 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 916,66 eura od 03.10.2019 do zaplatenia a na náhradu trov konania. V žalobe uviedol, že dňa 08.03.2018 uzavrel žalobca ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len "úverová zmluva") podľa zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 1.048,00 eura na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 48 mesačných splátok vo výške 30,23 eura, t.j. celkom 1.451,04 eura so splatnosťou prvej splátky 15.04.2018.

Podľa bodu 1.4. Časti 1. Úverovej zmluvy žalovaný súhlasil s tým, aby žalobca poukázal peňažné prostriedky z úveru predajcovi, ktorý žalovanému predal tovar opísaný v základných podmienkach úverovej zmluvy. Na základe tohto súhlasu žalobca poskytol žalovanému úver tak, že dňa 25.05.2018

uhradil požadované peňažné prostriedky na účet predajcu, čo potvrdzuje Výpis z úverového účtu žalovaného, ktorý žalobca predložil v prílohe.

Podľa bodu 2.1. Časti 3. Úverovej zmluvy sa žalovaný zaviazal riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak sa s Bankou nedohodol inak. Banka splátku použije na úhradu splatných záväzkov klienta. Pri výpočte úrokov z úveru vychádza Banka z roku s 365 dňami (v prípade prestupného roku s 366 dňami) a zo skutočného počtu dní. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný žalobcovi do dnešného dňa len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 392,30 eura, čo preukazuje Výpis z úverového účtu žalovaného, ktorý žalobca prekladá v prílohe. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 02.10.2019 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Žalovaný má voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 941,66 eura (848,13 eura z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 68,53 eura z titulu dlžných úrokov z úveru; 25,00 eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky;). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 16,99 % ročne zo sumy 848,13 eura od 03.10.2019 až do zaplataenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 916,66 eura od 03.10.2019 až do zaplataenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Žalobca v prílohe predložil výpis z úverového účtu žalovaného, z ktorého sú zrejmé dátumy splatnosti a výška predpísaných splátok, ako aj všetky pohyby na úverovom účte žalovaného, t.j. kedy a v akej výške poskytol žalobca žalovanému peňažné prostriedky a zároveň kedy a v akej výške žalovaný splácal poskytnutý úver.

2. Súd doručil uznesenie na vyjadrenie k žalobe spolu so žalobou a jej prílohami a poučením o procesných právach a povinnostiach žalovanému dňa 08.07.2022 a vyzval ho na vyjadrenie k žalobe. Žalovaný sa písomne nevyjadril. Súd zaslal výzvu žalobcovi v súvislosti s uplatnenými úrokmi po zosplatení s ohľadom na platnú judikatúru v tejto oblasti keď podaním doručeným 3.8.2022 žalobca učinil čiastočné späťvzatie .

3. Podľa § 297 písm. b) CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. Súd na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi: Výpisom z Obchodného registra žalobcu, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, prehľadom splátok a úhrad žalovaného, amortizačnou tabuľkou, Oznamením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, doručenkami, zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere 8.3.2018. Predmetom úverovej zmluvy bol záväzok banky poskytnúť žalovanému úver na financovanie kúpy spotrebného tovaru vo výške 1088,00 eur pri priamej platbe predajcovi 40 eur a výške úveru 1048,00 eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou 48 mesačných splátok vo výške 30,23 eura so splatnosťou prvej splátky 15.4.2018 a konečnou splatnosťou 15.3.2022. Splatnosť ďalšej mesačnej splátky bola 15. deň v mesiaci a v zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 16,99 % p. a. , RPMN 18,37 %, priemerná RPMN 9,61%. Celková čiastka k zaplataeniu predstavovala výšku 1451,04 eura. Žalobca poukázal peňažné prostriedky z úveru na účet predajcu, ktorý žalovanému predal tovar, ktorý je uvedený v úverovej zmluve.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky je možné dohodnúť odplatu, pokiaľ je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú

úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka „Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 platí, že „Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné...“, pričom toto ustanovenie bolo následne novelou - zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2015 precizované o tretiu vetu, v zmysle ktorej „Z odôvodnenia doplnenia ustanovenia § 52 ods. 2 OZ, ktoré bolo vykonané formou návrhu výboru NR SR vyplýva, že zákonodarcia má bezpochyby za to, že na všetky spotrebiteľské záväzky, a teda aj na spotrebiteľské záväzky, ktoré sú svojou povahou tzv. absolútnym obchodom sa má prednostne použiť právny režim Občianskeho zákonníka, a nie Obchodného zákonníka...Na druhej strane však bezpochyby, a to aj s účinkami retrospektívnymi, platí a musí platiť, že právny režim záväzku, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a ktorý má svoj základ v Obchodnom zákonníku sa riadi výhradne právnym režimom Občianskeho zákonníka“.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2004 „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva[resp. v znení novely účinnej od 1.3.2010 ktoré mu priznávajú tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa], alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.“.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinný v čase uzatvárania úverovej zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa bodu 3.1. Časti 3. Úverovej zmluvy v prípade, ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas, ak klient poskytol Banke nepravdivé údaje, ak bolo na majetok klienta alebo manžela/manželku klienta začaté exekučné konanie, ak klient riadne a včas nespláca svoje ďalšie záväzky voči Banke alebo iným veriteľom, je Banka oprávnená: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú Banka určí v oznámení o vyhlásení

mimoriadnej splatnosti, b) odstúpiť od úverovej zmluvy s okamžitou platnosťou, c) vypovedať úverovú zmluvu; výpovedná doba je dva mesiace a začína plynúť v 1. deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola klientovi výpoveď zaslaná, d) pozastaviť ďalšie čerpanie úveru.

Podľa bodu 6. Časti 3. Úverovej zmluvy Banka doručuje všetku korešpondenciu a oznamy klientovi poštou (obyčajná alebo doporučená listová zásielka alebo zásielka do vlastných rúk), elektronickými komunikačnými médiami (e-mail, fax, sms alebo iné elektronické médium) alebo prostredníctvom kuriéra. Banka môže poskytnúť alebo sprístupniť klientovi informácie týkajúce sa jeho úveru alebo zasielať oznamy i prostredníctvom klientskej zóny. Klientská zóna je zabezpečená webová stránka Banky, do ktorej klient získa prístup po zadaní požadovanej identifikácie. Za riadne doručovanie korešpondencie klientovi sa považuje doručenie korešpondencie dlžníkovi alebo spoludlžníkovi.

Podľa bodu 3.2 časti 3 Úverovej zmluvy banka je oprávnená v prípade porušenia povinnosti splácať poskytnutý úver riadne a včas, požadovať od klienta zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k omeškaniu klienta so splácaním revolvingového úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a klient je povinný úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky zaplatiť. Banka je oprávnená od klienta požadovať náhradu škody, ktorá banke vznikla v súvislosti s porušením povinnosti klienta.

Podľa bodu 3.4 časti 3 Úverovej zmluvy ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od úverovej zmluvy alebo výpovede úverovej zmluvy je splatný celý dlh klienta voči banke. Nesplatená istina úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v úverovej zmluve, t.j. klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu.

Podľa § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

5. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý je vyššie citovaný. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018. Súd preto skúmal či právo nie je premlčané, čo by bol prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 14.6.2022, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané a má za to, že nie je. K zosplateniu úveru došlo ku dňu 2.10.2019, žaloba bola podaná dňa 14.6.2022, teda včas. Medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú sa zaviazal žalovaný splácať v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil. Vo vzťahu k celému zosplatenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v §101 Obč. zák., v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. Pri zosplatenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplateniu (využitiu práva podľa § 565 Obč. zák.), pričom k takémuto zosplateniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplateného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškani so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Vychádzajúc z uvedeného by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplateniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplateného dlhu na súde. V takom prípade by začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádzala právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 Obč. zák. trojročná, by bola skrátaná o tri mesiace). Takýto

názor vyslovil aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp.zn.: 6Co/98/2019. S prihliadnutím na § 1 písm. a) v spojení s § 8 písm. a) Zákona o mimoriadnych opatreniach v súvislosti s COVID 19 premlčacia lehota v období od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 neplynula, čo predstavuje predĺženie premlčacej doby o 76 dní.

6. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na plnenie je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo, keď vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom, v ktorom žalovaný je spotrebiteľom. Aj na zmluvy o spotrebiteľských úveroch sa v zásade aplikujú ustanovenia § 497 a nasl. ObZ s výnimkou takých zmluvných podmienok aké má na mysli ust. § 54 ods. 1 OZ. Pri aplikácii Obchodného zákonníka na záväzkové vzťahy, ktorých predmet záväzkov je určený Obchodným zákonníkom, v dôsledku kogentného ust. § 261 ods. 6 písm. d) - absolútne obchody, sa práva a povinnosti spravujú Obchodným zákonníkom. Ak je účastný týchto vzťahov spotrebiteľ, na takéto úvery sa aplikuje aj zák. č. 129/2010 Z. z.. Z ustanovenia § 497 a ustanovenia § 502 ObZ vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, pričom záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere, je jeho podstatnou náležitosťou. Obdobne aj z ust. § 1 ods. 3 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov. Podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj ročná úroková sadzba. V zmysle ust. § 121 ods. 3 OZ sú úroky a úroky z omeškania príslušenstvom pohľadávky. Úroky sú v zásade splatné v dohodnutej dobe, inak spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. V ust. § 506 ObZ je upravený právny režim, podľa ktorého ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú čiastku s úrokmi. Veriteľ má tak možnosť uplatniť proti dlžníkovi, ktorý si neplní svoj záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach a je v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než tri mesiace, právny prostriedok, že môže požadovať spolu s odstúpením od zmluvy o úvere vrátenie dlžnej sumy s úrokmi. Toto ustanovenie upravuje účinky odstúpenia od zmluvy o úvere odlišným spôsobom než je tomu v ust. § 351 ObZ alebo v ust. § 48 ods. 2 OZ. V danom prípade ide o špeciálnu právnu úpravu. Povinnosť vrátiť veriteľovi dlžnú čiastku s úrokmi aj po odstúpení od zmluvy o úvere nepredstavuje sekundárny záväzok ale záväzok pôvodný, ktorý sa odstúpením od zmluvy „modifikoval“ vo svojej splatnosti. Povinnosť dlžníka pri aplikácii ust. § 506 ObZ zaplatiť úroky a dlžnú sumu nezaniká. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a berúc do úvahy ust. § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti môže veriteľ postupovať len v súlade a za podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka v prípade každej formy spotrebiteľského úveru (pôžička, úver, odložená platba a iné). Aplikácia ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka je vylúčená.

7. Žalobca vo svojej žalobe žiadal priznať úrok až do splatenia úveru. Podaním na výzvu súdu žalobca vzal žalobu v súlade s § 144 CSP čiastočne späť a to v časti úrokov vo výške 16,99 % ročne zo sumy 848,13 eura od 16.3.2022 až do zaplatenia (správne malo byť od 3.10.2019 do zaplatenia, keď v žalobe požadoval priznať úrok od 3.10.2019 a nie od 16.3.2019 či dokonca 2022). Súd uvedenú posúdil ako zrejmu nesprávnosť v texte čiastočného späťvzatia. Žalobu vzal späť aj v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 25 eur a žiada, aby súd v tejto časti konanie zastavil a vydal rozsudok, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 916,66 Eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 16,99 % ročne zo sumy 848,13 Eur od 03.10.2019 do 15.03.2022 a úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 916,66 Eur od 03.10.2019 do zaplatenia.

Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

8. Z uvedeného dôvodu súd postupoval podľa §§ 144, 145 ods. 1 CSP a konanie čiastočne zastavil, keďže došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby pred prvým pojednávaním.

9. Vykonaním dokazovaním súd dospel k záveru, že žaloba po čiastočnom späťvzati je v prevažnej časti dôvodná keď je nesporné, že žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému spotrebiteľský úver, pričom žalovaný porušil zmluvné podmienky, nesplácal úver riadne a včas. Jednotlivé uplatnené nároky z časti nie sú v rozpore so spotrebiteľským právom a preto súd priznal žalobcovi zaplatenie sumy 916,66 eura. Táto suma v sebe zahŕňa nezaplatenú istinu 848,13 eura a aj kapitalizovaný úrok do zosplatenia 68,53 eura. Súd

priznal aj úroky z úveru vo výške 172,08 eura, ktoré sú podľa amortizačnej tabuľky súčtom úroku z mesačných splátok od 15.10.2019 až 15.03.2022 teda do doby, kedy bola konečná splatnosť úveru. Nepriznal teda žalobcovi úrok tak ako žiadal po čiastočnom späťvzati vo výške 16,99 % ročne zo sumy 848,13 Eur od 03.10.2019 do 15.03.2022, keď takto počítaná výška úroku by predstavovala sumu 353,33 eura. Súd v tejto súvislosti poukazuje okrem iného aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020, ktorým súd pripustil nárok žalobcu na uplatnenie úrokov aj po zosplatnení úveru, avšak nie až do úplného zaplatenia istiny. V predmetnom rozhodnutí súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Uvedený záver súd opiera o skutočnosť, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Na základe uvedených skutočností bol pôvodne preto žalobcom uplatnený úrok zo sumy 848,13 eura do zaplatenia v rozpore s právnymi predpismi nakoľko plynie počas celej doby z neklesajúcej istiny pričom za normálneho plnenia žalovanými by dochádzalo k postupnému znižovaniu istiny a teda aj úrokov, ako aj z dôvodu nemožnosti úročenia až do zaplatenia bez ohraničenia úroku aspoň maximálne dosiahnuteľnou sumou úrokov vyjadrených celým číslom. Súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 848,13 eura tak ako je uvedené vo výroku rozsudku a nie zo sumy 916,66 eura a to v súlade s nižšie citovanými zákonnými ustanoveniami. Po dôkladnom preskúmaní podanej žaloby a jej príloh, súd konštatuje, že žalobcovi nevzniklo právo na úrok z omeškania tak ako si ho žalobca uplatnil. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie úrokov z omeškania nielen z istiny, ale aj jej príslušenstva. Úroky ako aj úroky z omeškania sú podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky. Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník nepriznáva žalobcovi možnosť požadovať od žalovaného príslušenstvo z príslušenstva, a teda bez ďalšieho právo úročiť zákonné príslušenstvo pohľadávky. Takto priznané príslušenstvo z úrokov by už nebolo príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou, čo je v rozpore s právnymi predpismi. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.03.1995, sp. zn. 6ObdO 4/1994, podľa ktorého nie je možné požadovať úroky z omeškania z príslušenstva, nakoľko toto nie je súčasťou pohľadávky. V rozsahu úroku z omeškania z nezaplatených úrokov súd poukazuje na zákaz anatocizmu. Nejvyšší soud České republiky v rozsudku č. k. 35 Odo 101/2002 zo dňa 24. marca 2004 vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou, uviedol, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v návaznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (potiaľ, že sa môžu nárokovat aj sankcie za omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že včas nespláti úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

10. Keďže žalovaný bol s plnením peňažného dlhu v omeškaní, žalobca ako veriteľ má voči nemu nárok na zákonné úroky z omeškania vyčíslené v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 5 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy úveru, na zaplatenie ktorých súd zaviazal žalovaného.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Každá strana znáša trovy spojené s jej účasťou v spore, kým nie je spor skončený. Pomer úspechu je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. V danom prípade mal žalobca úspech v spore v percentuálnom vyjadrení 97,35 %, keď jeho neúspech bol v časti o zaplatenie 16,99% p. a. úrokov zo sumy 848,13 eura od 03.10.2019 až 15.3.2022 prevyšujúcich vyčíslenú čiastku 172,08 eura, nepriznanie úroku z omeškania zo sumy kapitalizovaného úroku a neúspech mal žalobca aj v časti späťvzatia žaloby o náklady na vymáhanie pohľadávky 25 eur. Pomer úspechu je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Keďže žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, to znamená, že každá zo strán sporu je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí ísť o prevažujúci úspech, teda, aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. V danom prípade mal v prevažnej miere úspech v spore žalobca, a to v percentuálnom vyjadrení 97,35% a úspech žalovaného predstavoval len 2,65 %. Odpočítaním úspechu žalovaného od úspechu žalobcu, t. j. 97,35 % - 2,65 % v percentuálnom vyjadrení bude mať žalobca nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94,7 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v súlade s nižšie cit. zákonným ustanovením.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť

o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.